

С Т А Н О В И Щ Е

**на дисертационния труд на Евгени Петров Иванов
Редовен докторант в катедра Реторика при Философски факултет
СУ „Св. Климент Охридски”**

**на тема: Реторическа аргументация на политически и бизнес преговори –
сравнителен анализ**

Научен ръководител : доц. д-р Виржиния Радева

Дисертационният труд на Евгени Иванов са състои от увод, четири глави, заключение и библиография с общ обем -224 стр. Тя е посветена на един недостатъчно изследвана област – сравнителния анализ на бизнес и политическите преговори в регионален и международен аспект.

Първа глава, която се явява базисна по отношение на изследването е една обща теоретична рамка, имаща за цел да постави основите на реторическата аргументация на преговорите, тяхната същност, видове и класификация. В тази глава са анализирани концепциите на водещи икономисти –специалисти в преговорите ката Брехт, Диплиц, Франк Ейкъф като посочва спецификата на преговорите и взима отношение. Тук той е солидарен с определението, че преговорите са практическа реторика, които разрешават въпроси на микро и макро равнище и са форма на комуникация. Те са особен вид дейност с цел постигане на съгласие и споразумение и др. /с.15/ Евгени Иванов не само се позовава на автори по отношение на видовете преговори- и тяхната специфика, но и навлиза в детайлите като посочва специфични реторически похвати, техники и структура на преговорния процес: дискусии, предложения, стойност, затваряне на сделката, преговорни тактики, преговорен стил. Вж. /с.47,54, 65/ На тази база той смело навлиза в тъканта на самия преговорен процес. Тук посочва и спецификите на вида преговори и тактика в определени обстоятелства, конкурентна стратегия – те са срещани в случаи, когато преговорите включват еднократна сделка и когато влизат в задънена улица с цел преодоляване на риска /с.65/

Втора глава изследва отношенията между бизнес партньорите с оглед на междукултурното сътрудничество. Културата е модел и мисъл на поведение, модел от символи, които хората използват, за да обменят духовни ценности. В тази връзка се спира на междукултурния диалог, който става основа на междуправителствени преговори. Посочват се специфични характеристики: индивидуализъм срещу колективизъм, конформизъм и порядки, модели за комуникация, и споделя схващанията на Хофстеде и Луис Хол за контекста на общуването: таксономии на културните ценности и модела за класификации на културите. Тук навлиза както в същността на тяхната аргументация, но и показва свой стил за текста и контекста на общуването и преговарящите от различни етноси и култури, а именно: контекст и комуникационни модели с нисък и висок контекстен стил на комуникации както и принадлежността на хората към монохромни и полихромни култури според класификациите на Едуард Хол.

В трета глава Корпоративна култура и – виртуални екипи на управление, Евгени Иванов прави плавен преход към същността на политическите и бизнес преговори като използва термина глобализация, за да разкрие икономическата среда, в която те се провеждат. Тук той отбелязва, че глобализацията е в интерес на Великите сили, и тя е създадена от тях така, че всички преговори и бизнес и политически в международен и регионален мащаб да се провеждат в удобен за тях формат с цел защита на техните и интереси ясно набелязана цел – доминиране на другите страни. /с.35/. С оглед да конкретизира своята концепция Евгени Иванов се спира на анализите на редица международни наблюдатели и мениджъри като Селич и Джейн, които смятат, че преговорите извън държавните граници са трудни тежки и често се провалят, заради чужда намеса /137/. Изтъква и ролята на международната бизнес среда за успеха на преговорите. Тук се спира и на ролята на езика и стила на преговарящите – един много важен момент при водене на преговори. С акцент и основен приносен момент е четвърта глава - Международни преговори в контекста на глобална икономика – сравнителен анализ. Като стъпва на международните отношения и международната политика. Евгени Иванов отбелязва диференция и специфика на бизнес и политически преговори от една страна в регионален аспект и вътре в държавата и в международен, когато се между държавите /с. 176/. Тук той посочва

специфични черти на политическите преговори: двойственост на публичните и частните комуникации, ролята на писмените споразумения и изтъква спецификата на политическите преговори – те могат да бъдат геополитически и геостратегически, когато имат икономически характер в международен аспект./с.123/ Посочва и специфичните черти на бизнес преговорите – стратегически предварително начертани нива, страните имат очаквания, страните са готови на компромис, има воля от страна на преговарящите /с.123/ Посочва и общите черти на бизнес и политическите преговори. Политическите преговори целят да изградят полезни коалиции с оглед на управлението на държавата, но в международен аспект те се преплитат с икономически интереси и бизнес преговори, като целят изгода за съответна държава /с.215/. Посочва за пример преговорите за излизането на Великобритания от ЕС–Брекзит. В заключението Евгени Иванов прави основни изводи относно политическите и бизнес преговорите. Ако бизнес преговорите целят постигане на най-добра сделка, то политическите инициират диалог който цели обществена полза, а в международен а мащаб полза геополитическа и геостратегическа.

В заключение отбелязвам следните достойнства на дисертацията на Евгени Иванов - обстоен анализ, стегнато изложение, умело и точно анализиране и навлизане в проблематиката, в детайли с необходимите понятия и категории, термини от реториката в частност от философия на икономиката и международните отношения. Като цяло прави добро впечатление с точен език и анализ и приноси моменти относно анализа на международните и бизнес преговорите в диференция специфика - прилики, сходства а различия с различни акценти и подкрепени с много примери.

Като отчитам всички по- горе изброени качества смятам, че дисертацията на Евгени Иванов има необходимите достойнства и отговаря на изискванията да бъде представена на специализираното научно жури в направление 2.3 Философия и Реторика (Реторика на преговорния процес) за получаване на научната и образователна степен – Доктор по философия, за което аз гласувам с „Да”

София 11.05 2021 г

Рецензент : доц. д-р Виржиния Радева